

LEHDISTÖTIEDOTE 13.2.2008
Julkaisuvapaa

TOK KASVOI JA TYÖLLISTI VUONNA 2007

Vuoden 2007 päätapahtumat

- TOK:n myynti kasvoi markkinoita nopeammin (+ 20 %)
- TOK:n palveluverkosto kehittyi 12 uudella toimipaikalla
- Sokos Wiklund ja Sokos Mylly siirtyivät osaksi TOK:n liiketoimintaa
- TOK investoi Varsinais-Suomeen 57,1 M€
- TOK:lle 328 uutta työsuhdetta
- TOK:lle 100 000:s asiakasomistajatalous
- TOK:n asiakasomistajat saivat Bonusta 19,0 M€ eli 17 % edellisvuotta enemmän
- S-Pankki aloitti toimintansa 15.10.2007
- Vehmaan Osuuskauppa osaksi Turun Osuuskauppaa
- TOK:n toiminnan tulos vuodelta 2007 oli 13,9 M€ (ed.v. 13,4 M€)
- Tuloskehitys mahdollistaa palveluverkoston kehittämisinvestointien jatkamisen

TOK:n myynti kasvoi markkinoita nopeammin

Suomen Kaupan Liiton (SK:n) piirissä oleva vähittäiskauppa saavutti viime vuonna keskimäärin 5,0 prosentin euromääräisen myynninkasvun ilman autokauppaa. TOK:n kokonaisyhteistyö oli viime vuonna 492,5 miljoonaa euroa, jossa oli kasvua edelliseen vuoteen 83,4 miljoonaa euroa, eli 20,4 %. Myynnin kehitykseen vaikuttivat toimipaikkojen kilpailukykyyn kehittyminen, uusien toimipaikkojen avaaminen, asiakasomistajien määrän voimakas kasvu sekä asiakasomistajien lisääntyneet ostojen keskittäminen.

TULOSTIETOJA	2003	2004	2005	2006	2007
Myynti milj. €	313,7	324,9	357,8	409,1	492,5
Liikevaihto milj. €	262,4	271,2	298,2	340,4	409,0
Suunnitelmapoistot milj. €	4,9	5,3	6,0	7,0	12,4
Toiminnan tulos milj. €	7,3	9,5	12,9	13,4	13,9
- %:a liikevaihdosta	2,8 %	3,5 %	4,3 %	3,9 %	3,4 %
Asiakasomistajien määrä 31.12.2007	66 516	75 084	82 351	91 943	100 287
Henkilökunnan määrä kokoaikaiseksi muutettuna	922	935	1 031	1 112	1 300
Investoinnit milj. €	9,6	14,7	19,1	30,7	57,1
Omavaraisuusaste	38,0 %	39,5 %	39,8 %	39,0 %	40,3 %

TOK:n päivittäistavarakauppa

Suomen Kaupan Liiton (SK:n) jäsenyritysten päivittäistavarakaupan euromääräinen myynti kasvoi 3,9 % edellisestä vuodesta. TOK:n Prismoissa, S-marketeissa ja Saleissa kokonaisymyynti kasvoi 14 % ja oli yhteensä 328,6 miljoonaa euroa.

TOK:n päivittäistavarakaupan markkinaosuuden ennakoitaan vahvistuneen 33,0 %:in (+ 2,9 prosenttiyksikköä). Uudet S-marketit avattiin Naantaliin, Turkuun Pansioon, Koivulaan sekä Majakkarantaan. Sale-lähimyymälöitä avattiin kaikkiaan neljä eli Turkuun Laivurinkadulle ja Petreliukseen sekä Paraisten Tennbyhyn ja Nauvon kuntaan.

Hotellit ja ravintolat

Hotelli- ja ravintolakaupan myynti oli 47,9 miljoonaa euroa, jossa oli nousua edelliseen vuoteen 4 %. Kasvu arvioidaan markkinoiden kasvun mukaiseksi. Amarillo-ravintolan toiminta päättyi kesäkuussa Turun Hansa-korttelissa. Tilalle avattiin uusi Red Hot Chilis-ravintola syyskuussa. Hotelli City Börs suljettiin Wiklund tavaratalon uudistuksen johdosta syyskuun alussa. Se avataan uudistettuna maaliskuun 2008 alussa. Vuoden aikana uudistettiin 69 Sokos Hotel Hamburger Börsin huonetta.

Liikennemyymälät ja ABC-automaatit

Liikennemyymälä- ja polttonestekaupan myynti oli 85,7 miljoonaa euroa, jossa oli kasvua 14 %. Uudet ABC- polttonestekäkelimet avattiin Kaarina Viipurintielle sekä S-market Naantalin ja Halisten yhteyteen. Polttonesteiden markkinaosuuden kasvu jatkui edelleen hyvänä asiakasomistajien keskittäessä polttonesteiden hankintojaan.

Sokos tavaratalot

Sokos Wiklundin ja Sokos Myllyn liiketoiminta sekä Sokos Wiklundin kiinteistö siirtyivät SOK:lta Turun Osuuskaupalle 1.1.2007. Sokos-tavaratalojen myynti oli 30,3 miljoonaa euroa. Tavaratalojen yhteenlaskettu myynti oli edellisen vuoden tasolla vaikka molempien yksikköjen toimintaa rasitti vuoden aikana käynnissä olleet laajennukset. Sokos Myllyn merkittävä laajennus Kauppakeskus Myllyssä valmistui marraskuussa. Tavaratalo Sokos Wiklundin mittava saneeraus aloitettiin kevään 2007 aikana.

Investoinnit toimipaikkoihin kasvoivat

TOK:n toimipaikkaverkosto laajeni voimakkaasti viime vuoden aikana eri puolilla Varsinais-Suomea. Kaikkiaan avattiin 12 uutta toimipaikkaa. TOK:n investoinnit vuonna 2007 olivat 57,1 miljoonaa euroa (ed.v. 30,7 M€). Vuoden merkittävin investointi oli parhaillaan käynnissä oleva Sokos Wiklundin tavaratalon saneeraus. Lisäksi investoitiin uusiin Naantalin, Pansion, Koivulan ja Majakkarannan S-marketteihin sekä Nauvon, Paraisten Tennbyn ja Turun Petreliuksen sekä Laivurinkadun Sale-lähimyyvälöihin. Muut investoinnit kohdistuivat liikepaikkojen hankintaan, toimipaikkojen uudistuksiin ja kalustoon.

TOK:lle 328 uutta työsuhdetta

TOK:n rooli varsinaissuomalaisena palvelualan työllistäjänä on edelleen kasvanut. TOK:lla on 80 toimipaikkaa sekä 17 ABC-polttonestejakelimoa, joissa vuoden 2007 lopussa työskenteli yhteensä 2 175 henkilöä. Henkilökunnan määrä kasvoi vuoden aikana 328 uudella työntekijällä Sokos tavaratalojen liiketoimintakaupan sekä uusien toimipaikkojen avausten myötä. Uusista työsuhteista Sokos Wiklundin ja Myllyn henkilökunnan osuus oli noin 130 työntekijää. Palkkoja ja henkilösivukuluja maksettiin 42,5 miljoonaa euroa, jossa oli kasvua 21 %.

Oman henkilöstön lisäksi TOK työllistää myös välillisesti toimialueensa väestöä käyttämällä varsinaissuomalaisten yritysten palveluja. Esimerkiksi TOK:n toimipaikkaverkoston kehittämisinvestoinnit työllistivät viime vuonna keskimäärin yli 100 rakentajaa vuoden jokaisena arkipäivänä.

TOK:lle 100 000:s asiakasomistajatalous

Uusien asiakasomistajien kasvu jatkui voimakkaana vuonna 2007. TOK:n 100 000:s asiakasomistajatalous liittyi joulukuun lopussa uudessa S-market Majakkarannassa. Kaikkiaan uusia asiakasomistajia TOK:lle tuli vuoden 2007 aikana 10 447 taloutta. Vuoden 2007 lopussa TOK:n asiakasomistajatalouksien määrä oli 100 287, mikä oli yli 52 % TOK:n toimialueella asuvista talouksista. TOK:n bonusmyynti kasvoi 22,4 % ja oli 398,7 miljoonaa euroa.

Asiakasomistajille Bonusta 17 % edellisvuotta enemmän

– Asiakasomistajien ostojen keskittäminen omistamansa Turun Osuuskaupan toimipaikkoihin jatkui vahvana. Asiakasomistajien ostojen osuus TOK:n kokonaisymyynnistä on jo 81 %. Asiakasomistajat hyötyivät oman osuuskaupansa kasvusta, sillä Bonusta kertyi asiakasomistajille vuoden 2007 aikana 19 miljoonaa euroa, eli 17 % edellisvuotta enemmän, kertoo TOK:n toimitusjohtaja Harri Koponen. Sadan euron osuuspääomalle maksettiin tämän lisäksi 10 % korko yhteensä 0,9 M€.

TURUN OSUUSKAUPPA

S-Pankki aloitti toimintansa 15.10.2007

Lokakuussa 2007 toimintansa aloittanut S-Pankki on Suomen ensimmäinen ja ainoa kauppapankki. Se jatkaa nykyaikaisella tavalla säästökassatoiminnan yli satavuotisia perinteitä. S-Pankki tarjoaa asiakasomistajille edulliset peruspankkipalvelut, joita ovat ilmainen käyttötili, ilmainen verkkopankki, ilmainen Visa, hyvät korot, pankkipalvelut ilman palvelumaksuja, kattava palveluverkosto, sekä pitkät aukioloajat. Vuoden vaihteessa S-Pankki otti käyttöön 0,5 prosentin maksutapaedun. Edun saa asiakasomistaja, joka maksaa ostoksensa S-Etukortilla S-ryhmän toimipaikoissa. Täyden palvelun S-Pankkipisteinä palvelevat TOK:n neljä Prismaa ja Sokos Wiklund sekä Loimaan, Paimion, Paraisten ja Uudenkaupungin S-marketit.

Vehmaan Osuuskauppa osaksi Turun Osuuskauppaa

Vehmaan Osuuskaupan osuuskunnan kokous päätti 24.4.2007 Vehmaan Osuuskaupan sulautumisesta Turun Osuuskauppaan 31.10.2007 alkaen. Vehmaan Osuuskaupan 780 asiakasomistajaa siirtyivät TOK:n asiakasomistajiksi ja 18 työntekijää siirtyivät TOK:n palvelukseen ns. vanhoina työntekijöinä. Sulautumisen myötä Vehmaan Osuuskaupan palveluihin kuuluneet S-market ja ABC-asema tulivat osaksi TOK:n liiketoimintaa. TOK sitoutui sulautumisprosessissa siihen, että nykyiset palvelut Vehmaalla säilyvät ja että niitä myös kehitetään edelleen. Vehmaan S-marketissa alkoi heti vuodenvaihteen jälkeen mittava uudistusinvestointi. Vehmaalaiset asiakasomistajat hyötyvät sulautumisesta parantuvien palveluiden muodossa.

Myynnin kasvu lisäsi tulosta

Toiminnan tulos ennen satunnaiseriä oli 13,9 miljoonaa euroa (ed.v.13,4 M€). Market- ja hotelli- ja ravintolatoimialojen- sekä liikennemyymälä- ja polttonestekaupan tulokset olivat selkeästi voitolliset. Market-toimialan tulos heikkeni hieman edellisvuoteen verrattuna johtuen entisten Spar-kauppojen avauksiin liittyvistä kertaluonteisista eristä.

Matkailu- ja ravitsemiskaupan toimialan tulos kasvoi edellisvuoteen verrattuna siitä huolimatta, että Turun Amarillo-ravintolan toiminta päättyi vuokrasopimussyistä kesäkuussa. Liikennemyymälä- ja polttonestekaupan tulos nousi voitolliseksi henkilöstötehokkuuden ja myynnin kasvun ansiosta.

Turun Osuuskaupan rahoitustilanne oli koko vuoden hyvä. TOK:n taseen loppusumma kasvoi 20 miljoonalla eurolla päätyen 196,3 miljoonaan euroon. Omavaraisuusaste nousi 1,3 prosenttiyksiköllä 40,3 %:in, johtuen pääosin säästökassatalletusten siirrosta S-Pankki Oy:lle lokakuussa. Taseen kasvu oli seurausta historiallisen suurista investoinneista.

Vuoden 2008 keskeiset suunnitelmat ja tapahtumat

– Viime vuosien hyvä tuloskehitys mahdollistaa palveluverkoston kehittämisinvestointien jatkamisen. TOK:n historian suurin yksittäinen investointi eli tavaratalo Sokos Wiklundin saneeraus aloitettiin kevään 2007 aikana. Joulukauppaan valmistuvan uudistuksen myötä Sokos Wiklundin myyntiala kaksinkertaistuu. Laajennuksen jälkeen Sokos Wiklund on pinta-alaltaan Suomen toiseksi suurin Sokos-tavaratalo. TOK investoi Turun ydinkeskustaan myös avaamalla Forumin kauppakortteliin kolme uutta ravintolaa syksyn 2008 aikana. Kolmen ravintolan kokonaisuus tulee nykyisin pääosin Hennes & Mauritzin käytössä oleviin tiloihin. Ensi syksynä tälle keskeiselle paikalle Turun keskustaan avataan uusi Amarillo, uusi italialais -amerikkalainen ruoka- ja seurusteluravintola sekä Coffee House -kahvila. Uusissa ravintoloissa on yhteensä yli 1 000 asiakaspaikkaa, kertoo TOK:n toimitusjohtaja Harri Koponen.

Palveluverkoston laajeneminen ja kehittäminen jatkuu vuonna 2008 myös market-toimialalla. Huhtikuussa avataan S-market Wiklund sekä toukokuussa täysin uudistunut S-market Vehmaa.

ABC Rasion liikenneaseman rakennustyöt pyritään aloittamaan tämän vuoden aikana, mikäli kaavoitus etenee suunnitellusti.

Turun Osuuskaupan edustajiston vaaleissa ennätysmäärä ehdokkaita

Turun Osuuskaupan edustajiston vaaleissa ehdolle asettuu yhteensä 367 osuuskaupan jäsentä. Tämä on 110 ehdokasta enemmän kuin viime vaaleissa. Edustajiston vaaleissa äänioikeuttaan voivat käyttää yli 100 000 Turun Osuuskaupan jäsentä.

Turun Osuuskaupan vaalien äänestysaika on 10.-25.3.2008. Äänioikeutettuja vaaleissa ovat kaikki ennen vaalivuotta osuuskauppaan hyväksytyt 15 vuotta täyttäneet jäsenet. Vaalit järjestetään postiäänestyksenä. Äänestysmateriaali toimitetaan asiakasomistajille maaliskuun asiakasomistajapostin mukana.

Turun Osuuskaupan edustajiston vaalien tulos julkistetaan 29.3.2008.

Edustajisto käyttää osuuskaupassa omistajille kuuluvaa ylintä päätäntävaltaa niissä asioissa, jotka sille on osuuskaupan säännöissä määrätty. Edustajisto valitaan vaaleilla osuuskaupan jäsenistä joka neljäs vuosi.

Lisätietoja:

toimitusjohtaja Harri Koponen, puh: 050-388 4030, harri.koponen@sok.fi
 talousjohtaja Mika Nupponen, puh: 0500-432 817, mika.nupponen@sok.fi